

اخلاق اداری از دیدگاه امام علی(ع)

اخلاق اداری در زندگی کاری، کار کردن را شیرین و با رضایت شغلی توأم می‌کند و احساس رضایت مندی و خود شکوفایی از یک سو و رضایت مردم و پیشرفت امور و شکوفایی کار از دیگر سو را فراهم می‌نماید...

اخلاق اداری در زندگی کاری، کار کردن را شیرین و با رضایت شغلی توأم می‌کند و احساس رضایت مندی و خود شکوفایی از یک سو و رضایت مردم و پیشرفت امور و شکوفایی کار از دیگر سو را فراهم می‌نماید. رشد و شکوفایی استعدادها انسان و جامعه در جهت کمال مطلق، در عرصه کار و عمل بر پایه اخلاق اداری است. فقدان اخلاق اداری یعنی محور زمینه و بستر شکوفایی انسان و جامعه در جهت کمال مطلق. زوال اخلاق اداری یعنی ظهور احساس ناخشنودی از خود و احساس بطالت و سقوط و هلاکت که به صورت نمودهایی چون ترشروی، برآشفتگی، بدرفتاری، بی‌حوصلگی، سست پیمانی، کارگریزی و بیماری‌های روان تنی، بروز می‌کند.

امام علی(ع) در نامه‌ای به مالک اشتر او را به دقت در مجموعه‌ای از ویژگی‌ها و خصوصیات در گزینش افراد سفارش می‌کند که حاصل این دقت گزینش عاملانی است متخلق به اخلاقی نیک و انسان‌هایی گرامی‌تر، با آبرو و با طمعی کمتر! همچنین در بخش دیگری از این برنامه می‌فرماید: «پس درباره کاتبان و دبیران خود بنگر و بهترینشان را بر سر کار بیاور و نامه‌هایی را که در آن تدبیرها و راهزهای نهان است از جمع کاتبان و دبیران به کسی اختصاص ده که به اخلاق از دیگران شایسته‌تر است»؟ و در سخنی بلند به جابر بن عبدالله انصاری فرموده است: «ای جابر! دین و دنیا به چهار چیز برپاست: دانایی که دانش خود را به کار برد و نادانی که از آموختن سرباز نزند و بخشنده‌ای که در بخشش خود بخل نکند و درویشی که آخرت خویش را به دنیای خود نفروشد. پس اگر دانشمند، دانش خود را تباه سازد، نادان به آموختن نپردازد و توانگر در بخشش خویش بخل ورزد، درویش آخرتش را به دنیا دربازد»؟]

اخلاق اداری نزد امام علی(ع) از چنان جایگاهی برخوردار بود که آن حضرت در نخستین خطبه حکومتی خود، اساس اداره امور را بر آن معرفی می‌نماید و صداقت و صراحت در کار را از جمله مهمترین مسائل اخلاقی در چنین عرصه‌ای مطرح می‌نماید امیرمؤمنان علی(ع) آنچه را سفارش نموده خود پیش از بیان آن به ساحت عمل در آورده است و آنچه را پرهیز داده خود پیش از به زبان راندن در عرصه عمل از آن دوری نموده است و از این رو سخنان ایشان حقایقی به عمل درآمده و راه رسمی قابل پیروی است چنانچه حضرتش فرموده است: «مردم، به خدا سوگند شما را به هیچ طاعتی وادار نمی‌کنم مگر اینکه پیش از شما خودم به آن عمل می‌کنم و شما را از معصیتی نهی نمی‌کنم مگر اینکه پیش از شما خود از آن گناه کناره‌گیری می‌نمایم».

پایگاه حوزه